

KOMISSION DIREKTIIVI 2008/63/EY,**annettu 20 päivänä kesäkuuta 2008,****kilpailusta telepäätelaitemarkkinoilla****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(Kodifioitu toisinto)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 86 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kilpailusta telepäätelaitemarkkinoilla 16 päivänä touku-kuuta 1988 annettua komission direktiiviä 88/301/ETY⁽¹⁾ on muutettu huomattavilta osilta⁽²⁾. Sen vuoksi olisi selkeyden ja järjeistämisen takia kodifioitava mainittu direktiivi.
- (2) Televiestintä oli kaikissa jäsenvaltioissa joko kokonaan tai osittain valtion monopoli, joka yleensä oli myönnetty erityis- tai yksinoikeuksina yhdelle tai useammalle elimelle, joka vastasi verkkoinfrastruktuurin ja siihen liittyvien palvelujen tarjoamisesta ja toiminnasta. Nämä oikeudet laajenivat kuitenkin usein verkon käyttöpäalvelujen tarjoamisen ulkopuolelle ja ulottuivat verkkoon liitettävien käyttäjätelaitteiden toimittamiseen. Verkoissa on viime vuosikymmenien aikana tapahtunut huomattavaa teknistä kehitystä ja erityisesti päätelaitteiden alueella.
- (3) Jäsenvaltiot ovat vastanneet tekniikan ja talouden kehitykseen tarkistamalla telealalla myöntämäänsä erityis- tai yksinoikeuksia. Päätelaitetyyppien lisääntyminen ja päätelaitteiden monikäyttömahdollisuus merkitsee, että käyttäjille on annettava mahdollisuus valita erilaisten saatavilla olevien laitetyyppien välillä, jotta he voivat täysin hyötyä alan teknologian edistymisestä.
- (4) Yksinoikeuksien soveltaminen rajoittaa telepäätelaitteiden vapaata liikkuvuutta sekä näiden laitteiden, mukaan lukien satelliittilaitteet, tuonnin ja kaupan pitämisen osalta, koska tiettyjä tuotteita ei pidetä kaupan, että näiden verkkoon liittämisen, käyttöön ottamisen ja huollon osalta, koska monopolin ei, ottaen huomioon markkinoiden erityispiirteet ja erityisesti kyseisten tuotteiden moninaisuus-

den ja teknisen luonteen, kannata tarjota näitä palveluja tuotteille, joita se ei ole pitänyt kaupan tai tuonut, eikä lähentää hintojaan kustannuksiin, kun vaaraa muiden markkinoille pyrkivien yritysten kilpailusta ei ole. Useimmilla markkinoilla on yleensä laaja valikoima telepäätelaitteita ja on olemassa vaara, että kaikki erityisoikeudet, jotka suoraan tai välillisesti rajoittavat niiden yritysten lukumäärää, joilla on lupa tuoda, pitää kaupan, liittää verkkoon, ottaa käyttöön ja huoltaa tällaisia laitteita, aiheuttavat samanlaisia vaikutuksia kuin yksinoikeuksien myöntäminen. Nämä yksin- tai erityisoikeudet ovat vaikutuksiltaan perustamissopimuksen 28 artiklan kanssa yhteensopimattomia määrällisiä rajoituksia vastaavia toimenpiteitä. Tämän vuoksi olisi lakkautettava kaikki voimassa olevat telepäätelaitteiden tuontia, kaupan pitämistä, verkkoon liittämistä, käyttöön ottamista ja huoltoa koskevat yksinoikeudet sekä vaikutuksiltaan niitä vastaavat oikeudet eli kaikki erityisoikeudet, lukuun ottamatta niitä, jotka muodostuvat yhdelle tai useammalle yritykselle myönnettyistä lainsäädännöllisistä tai hallinnollisista eduista, jotka vaikuttavat ainoastaan muiden yritysten kykyyn sitoutua mihin tahansa edellä mainituista toiminnoista samalla maantieteellisellä alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin.

- (5) Päätelaitteisiin liittyviä erityis- tai yksityisoikeuksia käytetään siten, että ne saattavat käytännössä muista jäsenvaltioista peräisin olevat laitteet epäedulliseen asemaan etenkin estämällä käyttäjiä vapaasti valitsemasta laitteita, jotka alkuperästään riippumatta hinnaltaan ja laadultaan parhaiten soveltuvat heidän tarpeisiinsa. Näiden oikeuksien käyttäminen ei sen vuoksi ole perustamissopimuksen 31 artiklan mukaista kaikissa jäsenvaltioissa.
- (6) Asennus- ja huoltopalvelujen tarjoaminen on avaintekijä päätelaitteiden ostamisessa tai vuokrauksessa. Tämän alan yksinoikeuksien hallinta vastaisi myynnin yksinoikeuksien hallintaa. Tällaiset oikeudet on sen vuoksi myös lakkautettava, jos tuonnin ja myynnin yksinoikeuksien lakkauttamisella halutaan olevan käytännön vaikutusta.
- (7) Päätelaitteiden huolto on perustamissopimuksen 50 artiklassa tarkoitettu palvelu. Siirtymäkauden päätyttyä kyseistä palvelua, jota ei kaupalliselta kannalta voida erottaa päätelaitteiden myynnistä, on perustamissopimuksen 49 artiklan mukaisesti tarjottava vapaasti erityisesti silloin, kun sitä tarjotaan ammattitaitoisin henkilöstöin.

⁽¹⁾ EYVL L 131, 27.5.1988, s. 73. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 94/46/EY (EYVL L 268, 19.10.1994, s. 15).

⁽²⁾ Katso liitteessä II oleva A osa.

- (8) Markkinoiden tilanne aiheuttaa yhä perustamissopimuksessa annettujen kilpailusääntöjen loukkauksia ja vaikuttaa kaupan kehitykseen haitallisesti siinä määrin, että se on ristiriidassa yhteisön etujen kanssa. Päätelaitteiden markkinoilla voimakkaampi kilpailu edellyttää, että otetaan käyttöön avoimet tekniset eritelmit, jotka täyttävät radio- ja telepätelaitteista ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnustamisesta 9 päivänä maaliskuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/5/EY⁽¹⁾ tarkoitetut olennaiset vaatimukset ja mahdollistavat päätelaitteiden vapaan liikumisen. Tällainen avoimuus puolestaan edellyttää välttämättä teknisten eritelmien julkistamista.
- (9) Päätelaitteiden tuontiin ja markkinointiin liittyvät erityistai yksinoikeudet aiheuttavat tilanteen, joka on ristiriidassa perustamissopimuksen 3 artiklan g alakohdan tavoitteiden kanssa, jossa määrätään otettavaksi käyttöön järjestelmä sen varmistamiseksi, että sisämarkkinoilla kilpailu ei vääristy, ja jossa siten vaaditaan, että kilpailua ei tule poistaa. Jäsenvaltiot ovat perustamissopimuksen 10 artiklan mukaan velvollisia pidättämään kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamisen, mukaan lukien 3 artiklan g alakohta. Tällaisten päätelaitteiden yksinoikeuksien on sen vuoksi katsottava olevan ristiriidassa perustamissopimuksen 82 artiklan yhdessä 3 artiklan kanssa, ja jäsenvaltioita kielletään perustamissopimuksen 86 artiklan 1 kohdan mukaan antamasta tai pitämästä voimassa tällaisia oikeuksia.
- (10) Jotta käyttäjille voidaan antaa mahdollisuus saada haluamiaan päätelaitteita, on tarpeen tuntea yleisen verkon, johon päätelaite on määrä kytkä, rajapinnan ominaisuudet ja tehdä ne avoimiksi. Jäsenvaltioiden on sen vuoksi varmistettava, että ominaisuudet julkistetaan ja että käyttäjillä on pääsy yleisen verkon rajapintaan.
- (11) Voidakseen pitää tuotteitaan kaupan päätelaitteiden valmistajien on tiedettävä, mitä teknisiä eritelmiä heidän tulee noudattaa. Jäsenvaltioiden tulisi sen vuoksi vahvistaa ja julkistaa eritelmit, jotka niiden on teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY⁽²⁾ mukaan annettava komissiolle tiedoksi ehdotuksina. Eritelmät voidaan ulottaa koskemaan muista jäsenvaltioista tuotavia tuotteita vain, jos ne ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että laitteet täyttävät direktiivin 1999/5/EY 3 artiklassa tarkoitetut olennaiset vaatimukset, joita yhteisön oikeuden mukaisesti voidaan perustellusti edellyttää. Jäsenvaltioiden on joka tapauksessa noudatettava perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklaa, joiden mukaan laitteita tuovan jäsenvaltion on sallittava toisessa jäsenvaltiossa laillisesti valmistettujen ja kaupan pidettävien päätelaitteiden tuonti alueelleen.
- (12) Jotta voidaan varmistaa, että eritelmiä sovelletaan avoimesti, objektiivisesti ja syrjintää harjoittamatta, soveltamisen valvontaa ei voida antaa päätelaitemarkkinoihin osallistuvan kilpailijan tehtäväksi selvän eturistiriidan vuoksi. Jäsenvaltioiden on sen vuoksi varmistettava, että valvonta annetaan verkkojen operaattoreista ja kyseisiin markkinoihin osallistuvista kilpailijoista riippumattomalle yksikölle.
- (13) Tämä direktiivi ei vaikuta liitteessä II olevassa B osassa mainittuihin jäsenvaltioita velvoittaviin määräaikoihin, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'päätelaitteella'
  - a) suoraan tai välillisesti yleisen televerkon rajapintaan liitetty tietojen lähettämiseen, käsittelyyn tai vastaanottamiseen tarkoitettua laitetta; molemmissa tapauksissa (suora tai välillinen) liitäntä voidaan tehdä johdoin, optisella kuidulla tai sähkömagneettisesti; yhteys on välillinen, jos on sijoitettu laite päätelaitteen ja verkon rajapinnan väliin;
  - b) satelliittimaa-asemalaitteita;
- 2) 'satelliittimaa-asemalaitteilla' laitteita, joita voidaan käyttää joko ainoastaan radiosignaalien lähettämiseen tai sekä niiden lähettämiseen että vastaanottamiseen (lähetys/vastaanottaminen) taikka ainoastaan radioviestintäsignaalien vastaanottamiseen joko satelliittien tai muiden avaruusjärjestelmien avulla;
- 3) 'yrityksellä' julkista tai yksityistä elintä, jolle jäsenvaltio myöntää erityis- tai yksinoikeuden telepätelaitteiden tuontiin, pitämiseen kaupan, verkkoon kytkemiseen, käyttöönottoon tai tällaisten laitteiden huoltoon;

⁽¹⁾ EYVL L 91, 7.4.1999, s. 10. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston direktiivillä 2006/96/EY (EUVL L 363, 20.12.2006, s. 81).

4) 'erityisoikeudella' oikeutta, jonka jäsenvaltio on myöntänyt rajoitetulle määrälle yrityksiä tietyllä alueella laein, asetuksin ja hallinnollisin määräyksin, joilla:

- a) rajoitetaan näiden yritysten määrä kahteen tai useampaan perustein, jotka eivät ole objektiivisia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä; tai
- b) nimetään useita kilpailevia yrityksiä muin kuin a alakohdassa tarkoitettuun perustein; tai
- c) myönnetään yhdelle tai useammalle yritykselle muin kuin a ja b alakohdassa tarkoitettuun perustein lainsäädännöllisiä tai hallinnollisia etuuksia, jotka vaikuttavat olennaisesti muiden yritysten kykyyn tuoda, pitää kaupan, liittää verkkoon, ottaa käyttöön tai huoltaa telepäätelaitteita samalla alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin.

2 artikla

Jäsenvaltioiden, jotka ovat myöntäneet yrityksille erityis- tai yksinoikeuksia, on varmistettava, että kaikki yksinoikeudet sekä sellaiset erityisoikeudet peruutetaan, jotka:

- a) rajoittavat yritysten määrän kahteen tai useampaan perustein, jotka eivät ole objektiivisia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä; tai
- b) nimeävät useita kilpailevia yrityksiä muin kuin a alakohdassa tarkoitettuun perustein.

Niiden on toimitettava komissiolle tietä varten toteutetuista tai valmisteltavina olevista toimenpiteistä.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että taloudellisilla toimijoilla on oikeus tuoda, pitää kaupan, liittää verkkoon, ottaa käyttöön ja huoltaa päätelaitteita.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin:

- a) kieltää satelliittimaa-asemalaitteiden yleiseen televerkkoon liittämisen tai käyttöön ottamisen, jos tällaiset laitteet eivät täytä direktiivin 1999/5/EY mukaisesti hyväksytyjä yhteisiä teknisiä eritelmiä tai, jos tällaisia eritelmiä ei ole, mainitun direktiivin 3 artiklassa tarkoitettuja olennaisia vaatimuksia; jollei yhteisiä teknisiä eritelmiä tai yhdenmukaistettuja säännelyjä edellytyksiä ole, kansalliset säännökset on suhteutet-

tava näihin olennaisiin vaatimuksiin ja ilmoitettava komissiolle direktiivin 98/34/EY mukaisesti, jos siitä säädetään;

- b) kieltää muiden päätelaitteiden liittämisen yleiseen televerkkoon, jos nämä laitteet eivät täytä direktiivin 1999/5/EY soveltamiseksi hyväksytyjä yhteisiä teknisiä eritelmiä tai, jos tällaisia eritelmiä ei ole, mainitun direktiivin 3 artiklassa tarkoitettuja olennaisia vaatimuksia;
- c) vaatia taloudellisia toimijoita hankkimaan sellaiset tekniset valmiudet, jotka objektiivisten, ketään syrjimättömien ja julkisten perusteiden mukaan ovat tarpeen, kun päätelaitteita liitetään verkkoon, otetaan käyttöön ja huolletaan.

4 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäjillä on pääsy yleisen verkon uusiin rajapintoihin, ja että yleisten televiestintäverkkojen operaattorit julkaisevat näiden pisteiden fyysiset ominaisuudet.

5 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki päätelaitteiden eritelmit vahvistetaan ja julkistetaan.

Jäsenvaltioiden on toimitettava ehdotukset eritelmiksi komissiolle direktiivin 98/34/EY mukaisesti.

6 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 5 artiklassa tarkoitettujen eritelmien soveltamisen valvonnasta vastaa telealalla tavaroita tai palveluja tarjoavista julkisista tai yksityisistä yrityksistä riippumaton yksikkö.

7 artikla

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kunkin vuoden lopussa kertomus, jotta se voi valvoa 2, 3, 4 ja 6 artiklan säännösten noudattamista.

Tämän kertomuksen malli esitetään liitteessä I.

8 artikla

Kumotaan direktiivi 88/301/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä II olevassa A osassa mainitulla direktiivillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioita velvoittavia liitteessä II olevassa B osassa asetettuja määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä III olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

9 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

10 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä kesäkuuta 2008.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

José Manuel BARROSO

LIITE I

7 artiklassa tarkoitettun kertomuksen malli**2 artiklan täytäntöönpano**

Päätelaitteet, joita koskevaa lainsäädäntöä muutetaan tai on muutettu

Päätelaiteluokittain:

- toimenpiteen antopäivä tai
- lainsäädäntöehdotuksen voimaantulopäivä tai
- toimenpiteen täytäntöönpanopäivä.

3 artiklan täytäntöönpano

- päätelaitteet, joiden liittäminen tai kauppa on ollut rajoitettua,
- vaaditut tekniset eritelvät ja maininta niiden julkaisemisesta.

4 artiklan täytäntöönpano

- maininta julkaisuista, joissa fyysiset ominaisuudet eritellään,
- käytössä olevien yleisen verkon rajapintojen määrä,
- tällä hetkellä saatavilla olevien yleisen verkon rajapintojen määrä.

6 artiklan täytäntöönpano

- nimetty riippumaton yksikkö tai yksiköt.
-

LIITE II

A OSA

Kumottu direktiivi ja sen muutokset

(8 artiklassa tarkoitetut)

Komission direktiivi 88/301/ETY

(EYVL L 131, 27.5.1988, s. 73)

Komission direktiivi 94/46/EY

(EYVL L 268, 19.10.1994, s. 15)

B OSA

Määräajat kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle

(8 artiklassa tarkoitetut)

Direktiivi	Määräaika kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle
88/301/ETY	—
94/46/EY	8 päivänä elokuuta 1995

LIITE III

Vastaavuustaulukko

Direktiivi 88/301/ETY	Tämä direktiivi
1 artiklan johdantokappale	1 artiklan johdantokappale
1 artiklan ensimmäisen luetelmakohdan ensimmäinen ja toinen virke	1 artiklan 1 alakohdan a alakohta
1 artiklan ensimmäisen luetelmakohdan viimeinen virke	1 artiklan 1 alakohdan b alakohta
1 artiklan toinen luetelmakohta	1 artiklan 3 alakohta
1 artiklan kolmannen luetelmakohdan johdantokappale	1 artiklan 4 alakohdan johdantokappale
1 artiklan kolmannen luetelmakohdan ensimmäinen alueluettelma-kohta	1 artiklan 4 alakohdan a alakohta
1 artiklan kolmannen luetelmakohdan toinen alueluettelma-kohta	1 artiklan 4 alakohdan b alakohta
1 artiklan kolmannen luetelmakohdan kolmas alueluettelma-kohta	1 artiklan 4 alakohdan c alakohta
1 artiklan neljäs luetelmakohta	1 artiklan 2 alakohta
2 artikla	2 artikla
3 artiklan ensimmäinen virke	3 artiklan ensimmäinen kohta
3 artiklan toinen virke	3 artiklan toisen kohdan johdantokappale
3 artiklan ensimmäinen luetelmakohta	3 artiklan toisen kohdan a alakohta
3 artiklan toinen luetelmakohta	3 artiklan toisen kohdan b alakohta
3 artiklan kolmas luetelmakohta	3 artiklan toisen kohdan c alakohta
4 artiklan ensimmäinen kohta	4 artikla
4 artiklan toinen kohta	—
5 artiklan 1 kohta	—
5 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke	5 artiklan ensimmäinen kohta
5 artiklan 2 kohdan toinen virke	5 artiklan toinen kohta
6 artikla	6 artikla
8 artikla	—
9 artikla	7 artikla
10 artikla	—
—	8 artikla
—	9 artikla
11 artikla	10 artikla
Liite I	—
Liite II	Liite I
—	Liite II
—	Liite III